

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-30
Besvaras senast
2025-05-07 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:1112 Stöd till hbtqi-personers rättigheter inom svenskt bistånd

Hbtqi-personers mänskliga rättigheter är under akut hot i allt fler delar av världen. Enligt Amnesty Internationals årsrapport 2025 har utvecklingen gått kraftigt bakåt det senaste året. I Uganda infördes en lag som kriminaliserar samkönade relationer med dödsstraff som möjlig påföljd. I Ghana antogs en ny lag som förbjuder hbtqi-organisationer och gör det straffbart att ”främja homosexualitet”. Georgien har infört liknande lagstiftning. Samtidigt attackerades Prideparader i flera europeiska länder, och i Ryssland och Iran utsattes hbtqi-aktivister för godtyckliga gripanden och våld. I Afghanistan och delar av Mellanöstern råder redan total förföljelse.

Amnesty påpekar att detta inte sker i ett vakuum – lagarna legitimeras ofta av politiska och religiösa ledare, finansieras genom kampanjer från extremkonservativa aktörer, och understöds av desinformation i sociala medier. Organisationens rapport lyfter särskilt att stater som får omfattande bistånd från väst ofta tillåts införa dessa lagar utan att det får konsekvenser för relationerna till givarländer. I vissa fall har västländer tvärtom minskat stödet till det civila samhället i dessa länder, vilket ytterligare försvagar möjligheten till motstånd mot förtrycket.

Sverige har tidigare varit ett föregångsland när det gäller att stödja hbtqi-organisationer globalt. Kärnstöd till aktörer som RFSL, Civil Rights Defenders och internationella rättighetsorganisationer har varit avgörande för att skydda hotade individer, bygga säkerhetsnät och möjliggöra strategiskt påverkansarbete. Men under den nuvarande regeringens mandatperiod har flera reformer inneburit att stödet blivit mer kortsiktigt, projektbaserat och i vissa fall kraftigt minskat. Enligt uppgifter från civilsamhällesaktörer har möjligheterna att ansöka om långsiktigt skyddsstöd försämrats, särskilt för organisationer i länder där hbtqi-rättigheter är förbjudna.

Från ett socialdemokratiskt perspektiv är det en självklar del av Sveriges biståndsuppdrag att stå på de förtrycktas sida – också när det är obekvämt och kontroversiellt. Det innebär att svenska medel inte får bidra till att legitimera diskriminering utan måste riktas till dem som försvarar varje människas rätt att vara den man är och älska den man vill. Det är i de svåraste sammanhangen vi provas som mest.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka åtgärder avser statsrådet, inom ramen för sitt ansvar som biståndsminister, att vidta för att säkerställa att svenskt utvecklingssamarbete stärker hbtqi-personers rättigheter globalt och inte bidrar till att legitimera eller förstärka diskriminering och förföljelse?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck